

KONVENTION
om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område

PRÆAMBEL

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER I DENNE KONVENTION HAR

I BESTRÆBELSERNE FOR inden for deres område at styrke retsbeskyttelsen for de der bosiddende personer,

UD FRA DEN BETRAGTNING, at det med henblik herpå er nødvendigt at fastlægge deres retters internationale kompetence, at lette anerkendelsen af retsafgørelser og at indføre en hurtig procedure for at sikre fuldbyrdelsen af sådanne afgørelser samt af officielt bekræftede dokumenter og retsforlig,

I ERKENDELSE AF de indbyrdes forbindelser, der på det økonomiske område har fundet udtryk i de frihandelsoverenskomster, som er indgået mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og de stater, der er medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning,

UNDER HENSYN TIL:

- Bruxelles-konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, som ændret ved tiltrædelseskonventionerne i forbindelse med de senere udvidelser af Den Europæiske Union,
- Lugano-konventionen af 16. september 1988 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, hvorved anvendelsen af bestemmelserne i Bruxelles-konventionen af 1968 udvides til også at omfatte visse medlemsstater i Den Europæiske Frihandelssammenslutning,
- Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, som har erstattet ovennævnte Bruxelles-konvention,
- aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, undertegnet i Bruxelles den 19. oktober 2005,

I OVERBEVISNINGEN OM, at en udvidelse af de i nævnte forordning (EF) nr. 44/2001 nedfældede principper til at omfatte de kontraherende parter til dette instrument, vil styrke samarbejdet på det juridiske og økonomiske område,

I ØNSKET OM at sikre en så ensartet fortolkning som muligt at dette dokument,

i denne ånd VEDTAGET at indgå denne konvention og

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE BESTEMMELSER:

AFSNIT I

ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 1

1. Denne konvention finder anvendelse på civil- og handelsretlige sager, uanset domsmyndighedens art. Den omfatter i særdeleshed ikke spørgsmål vedrørende skat, told eller administrative anliggender.
2. Konventionen finder ikke anvendelse på:
  - a) fysiske personers retlige status samt deres rets- og handleevne, formueforhold mellem ægtefæller samt arv efter loven eller testamentet

- b) konkurs, akkord og andre lignende ordninger
- c) social sikring
- d) voldgift.

3. I denne konvention forstås ved »konventionsstat« enhver stat, som er kontraherende part i denne konvention, eller en medlemsstat i Det Europæiske Fællesskab. Det kan også betyde Det Europæiske Fællesskab.

AFSNIT II

KOMPETENCE

AFDELING 1

Almindelige bestemmelser

Artikel 2

1. Med forbehold af bestemmelserne i denne konvention skal personer, der har bopæl på en konventionsstats område, uanset deres nationalitet, sagsøges ved retterne i denne stat.
2. Personer, som ikke er statsborgere i den konventionsstat, hvor de har bopæl, er undergivet de kompetenceregler, der gælder for landets egne statsborgere.

Artikel 3

1. Personer, der har bopæl på en konventionsstats område, kan kun sagsøges ved retterne i en anden konventionsstat i medfør af de regler, der er fastsat i afdeling 2-7 i dette kapitel.
2. I særdeleshed kan bestemmelserne i bilag I ikke gøres gældende imod dem.

Artikel 4

1. Såfremt sagsøgte ikke har bopæl på en konventionsstats område, afgøres retternes kompetence i hver enkelt konventionsstat efter statens egen lovgivning, dog med forbehold af bestemmelserne i artikel 22 og 23.
2. Over for en sagsøgt, der ikke har bopæl på en konventionsstats område, kan enhver, der har bopæl på en konventionsstats område, uanset sin nationalitet, i lighed med landets egne statsborgere påberåbe sig de kompetenceregler, som gælder der, herunder navnlig de regler, der er nævnt i bilag I.

AFDELING 2

Specielle kompetenceregler

Artikel 5

En person, der har bopæl på en konventionsstats område, kan sagsøges i en anden konventionsstat:

- 1) a) i sager om kontraktforhold, ved retten på det sted, hvor den pågældende forpligtelse er opfyldt eller skal opfyldes
- b) ved anvendelsen af denne bestemmelse, og medmindre andet er aftalt, er opfyldelsesstedet for den forpligtelse, der ligger til grund for sagen:
  - ved salg af varer, det sted i en konventionsstat, hvor varerne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret

- ved levering af tjenesteydelser, det sted i en konventionsstat, hvor tjenesteydelserne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret
- c) er litra b) ikke relevant, finder litra a) anvendelse
- 2) i sager om underholdspligt,
- a) ved retten på det sted, hvor den berettigede har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted, eller
  - b) ved krav i forbindelse med en sag om en persons retlige status, ved den ret, der efter sin egen lovgivning er kompetent i sagen, medmindre denne kompetence alene støttes på en af parternes nationalitet, eller
  - c) ved krav i forbindelse med en sag om en persons forældreansvar, ved den ret, der efter sin egen lovgivning er kompetent i sagen, medmindre denne kompetence alene støttes på en af parternes nationalitet
- 3) sager om erstatning uden for kontrakt, ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået eller vil kunne foregå
- 4) i sager, i hvilke der påstås erstatning eller genoprettelse af en tidligere tilstand i anledning af en strafbar handling, ved den ret, hvor straffesagen er anlagt, såfremt denne ret i henhold til sin egen lovgivning kan påkende borgerlige krav
- 5) i sager vedrørende driften af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed, ved retten på det sted, hvor virksomheden er beliggende
- 6) i sin egenskab af stifter af en *trust*, *trustee* eller begunstiget ved en *trust* oprettet enten i henhold til loven eller skriftligt eller ved en mundtlig aftale, der er bekræftet skriftligt, ved retterne i den konventionsstat, på hvis område trusten har bopæl
- 7) i sager om indsigelse mod betaling af den bjærgeløn, der forlanges for bjærgning, som er kommet en skibsladning eller fragt til gode, ved den ret, i hvis retskreds der i den nævnte ladning eller i den dertil knyttede fragt:
- a) er gjort arrest for at sikre sådan betaling, eller
  - b) kunne have været gjort arrest, men hvor der er ydet kaution eller stillet anden sikkerhed,

denne bestemmelse finder kun anvendelse, såfremt det gøres gældende, at sagsøgte har rettigheder i den nævnte skibsladning eller fragt, eller at han på bjærgningstidspunktet havde sådanne rettigheder.

Artikel 6

En person, der har bopæl på en konventionsstats område, kan endvidere sagsøges:

- 1) såfremt der er flere sagsøgte, ved retten i den retskreds, hvor en af de sagsøgte har bopæl, forudsat at kravene er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidig for at undgå uforenslige afgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig

- 2) når der er tale om krav mod den pågældende som tredjemand, ved den ret, hvor den oprindelige sag er anlagt, medmindre denne kun er anlagt for at unddrage den pågældende det værning, der ville være kompetent i hans sag
- 3) når der er tale om et modkrav, der udspringer af den samme aftale eller det samme forhold, som hovedkravet støttes på, ved den ret, hvor sagen om hovedkravet er anlagt
- 4) i sager om kontraktforhold, såfremt sagen kan forenes med en sag om rettigheder over fast ejendom mod samme sagsøgte, ved retten i den konventionsstat, på hvis område ejendommen er beliggende.

Artikel 7

Hvis en ret i en konventionsstat i henhold til denne konvention har kompetence til at afgøre sager om ansvar i forbindelse med brugen eller driften af et skib, har denne ret eller enhver anden ret, som i henhold til den interne lovgivning i den pågældende medlemsstat træder i stedet for førstnævnte ret, også kompetence til at afgøre krav om begrænsning af dette ansvar.

AFDELING 3

Kompetence i forsikringsager

Artikel 8

I forsikringsager afgøres kompetencen efter denne afdeling, jf. dog artikel 4 og artikel 5, stk. 5.

Artikel 9

1. En forsikringsgiver, der har bopæl på en konventionsstats område, kan sagsøges:
  - a) ved retterne i den stat, på hvis område han har bopæl, eller
  - b) i en anden konventionsstat, i tilfælde, hvor sagen anlægges af forsikringstageren, den sikrede eller den begunstigede, ved retten på det sted, hvor sagsøger har bopæl, eller
  - c) såfremt det drejer sig om en coassurandør, ved den ret i en konventionsstat, ved hvilken der er anlagt sag mod den ledende assurandør.
2. Har forsikringsgiveren ikke bopæl på en konventionsstats område, men er indehaver af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed i en af konventionsstaterne, anses han i sager vedrørende driften af en sådan virksomhed som havende bopæl på denne stats område.

Artikel 10

I sager om ansvarsforsikring eller forsikring af fast ejendom kan forsikringsgiveren endvidere sagsøges ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået. Det samme gælder, når fast ejendom og løsøre er omfattet af samme forsikringsaftale og er genstand for samme skadestilfælde.

Artikel 11

1. I sager om ansvarsforsikring kan forsikringsgiveren endvidere sagsøges ved den ret, hvor skadelidte har anlagt sag mod den sikrede, såfremt den lovgivning, der gælder for denne ret, indeholder hjemmel dertil.
2. Artikel 8, 9 og 10 finder anvendelse i tilfælde, hvor skadelidte anlægger sag direkte mod forsikringsgiveren, såfremt der er hjemmel for et direkte sagsanlæg.
3. Såfremt lovgivningen om et sådant direkte sagsanlæg indeholder hjemmel til at inddrage forsikringstageren eller den sikrede i sagen, er den samme ret også kompetent i forhold til disse personer.

Artikel 12

1. En forsikringsgiver kan kun anlægge sag ved retterne i den konventionsstat, på hvis område sagsøgte har bopæl, hvad enten sagsøgte er forsikringstager, sikret eller begunstiget, jf. dog artikel 11, stk. 3.
2. Denne afdeling berører ikke retten til at fremsætte modkrav ved den ret, der behandler hovedkravet i overensstemmelse med denne afdeling.

Artikel 13

Denne afdeling kan kun fraviges ved en aftale om værneting:

- 1) der er indgået, efter at tvisten er opstået, eller
- 2) der giver forsikringstageren, den sikrede eller den begunstigede ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er nævnt i denne afdeling, eller
- 3) der er indgået mellem en forsikringstager og en forsikringsgiver, som på tidspunktet for forsikringsaftalens indgåelse havde deres bopæl eller sædvanlige opholdssted på samme konventionsstats område, med det formål, at retterne i denne stat skal være kompetente også i tilfælde af, at skadetilføjelsen er foregået i udlandet, medmindre en sådan aftale om værneting ikke er tilladt efter lovgivningen i den pågældende stat, eller
- 4) der er indgået af en forsikringstager, som ikke har bopæl på en konventionsstats område, medmindre det drejer sig om en loypligtig forsikring eller en forsikring vedrørende en fast ejendom, som er beliggende på en konventionsstats område, eller
- 5) der vedrører en forsikringsaftale, som dækker en eller flere af de i artikel 14 nævnte risici.

Artikel 14

De i artikel 13, stk. 5, omhandlede risici er følgende:

- 1) enhver skade:
  - a) på søgående skibe, på offshoreanlæg og anlæg i rum sø eller på luftfartøjer, der skyldes begivenheder, som indtræffer i forbindelse med anvendelse til erhvervsmæssige formål af disse skibe, anlæg og luftfartøjer
  - b) på gods bortset fra passagerers bagage, når forsendelsen sker helt eller delvis som transport med nævnte skibe eller luftfartøjer
- 2) ethvert ansvar, bortset fra ansvar for fysisk skade på passagerer eller for skade på disses bagage:
  - a) hidrørende fra brugen eller driften af skibe, anlæg eller luftfartøjer i henhold til stk. 1, litra a), med hensyn til sidstnævnte dog kun for så vidt lovgivningen i den konventionsstat, i hvilken luftfartøjet er registreret, ikke forbyder aftaler om værneting ved forsikring af sådanne risici
  - b) for skade forårsaget af gods under transport som anført i stk. 1, litra b)
- 3) ethvert økonomisk tab i forbindelse med brugen eller driften af skibe, anlæg eller luftfartøjer i henhold til stk. 1, litra a), navnlig tab af fragt eller befragtningsindtægter

- 4) enhver risiko i forbindelse med en af de i stk. 1-3 nævnte risici
- 5) uanset stk. 1-4, alle store risici.

AFDELING 4

Kompetence i sager om forbrugeraftaler

Artikel 15

1. I sager om aftaler indgået af en person (forbrugeren) med henblik på brug, der må anses at ligge uden for hans erhvervmæssige virksomhed, afgøres kompetencen efter denne afdeling, jf. dog artikel 4 og artikel 5, stk. 5:

- a) når sagen vedrører køb af løsøregerstande, hvor købesummen skal betales i rater, eller
  - b) når sagen vedrører lån, der skal tilbagebetales i rater, eller andre kreditdispositioner, som er bestemt til finansiering af køb af sådanne genstande, eller
  - c) i alle andre tilfælde, når aftalen er indgået med en person, der udøver erhvervmæssig virksomhed i den konventionsstat, på hvis område forbrugeren har bopæl, eller på en hvilken som helst måde retter sådan virksomhed mod denne stat eller mod flere stater inklusive denne stat, og aftalen er omfattet af den pågældende virksomhed.
2. Har forbrugeren medkontrahent ikke bopæl på en konventionsstats område, men er indehaver af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed i en af konventionsstaterne, anses han i sager vedrørende driften af en sådan virksomhed som havende bopæl på denne stats område.

3. Denne afdeling finder ikke anvendelse på transportaftaler, bortset fra aftaler, hvorved der for en samlet pris ydes en kombination af rejse og ophold.

Artikel 16

1. Sager, som en forbruger agter at rejse mod sin medkontrahent, kan anlægges enten ved retterne i den konventionsstat, på hvis område medkontrahenten har bopæl, eller ved retten på det sted, hvor forbrugeren har bopæl.

2. Sager, som agtes rejst mod forbrugeren af forbrugeren medkontrahent, kan kun anlægges ved retterne i den konventionsstat, på hvis område forbrugeren har bopæl.

3. Denne artikel berører ikke retten til at fremsætte modkrav ved den ret, der behandler hovedkravet i overensstemmelse med denne afdeling.

Artikel 17

Denne afdeling kan kun fraviges ved en aftale om værneting:

- 1) der er indgået, efter at tvisten er opstået, eller
- 2) der giver forbrugeren ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er nævnt i denne afdeling, eller
- 3) der er indgået mellem en forbruger og hans medkontrahent, som på tidspunktet for forbrugeraftalens indgåelse havde deres bopæl eller sædvanlige opholdssted på samme konventionsstats område, og tillægger retterne i denne stat kompetence, medmindre en sådan aftale om værneting ikke er tilladt efter lovgivningen i den pågældende stat.

AFDELING 5

Kompetence i sager om individuelle arbejdsaftaler*Artikel 18*

1. I sager om individuelle arbejdsaftaler afgøres kompetencen efter denne afdeling, jf. dog artikel 4 og artikel 5, stk. 5.
2. Har arbejdsgiveren ikke bopæl på en konventionsstats område, men er indehaver af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed i en af konventionsstaterne, anses han i sager vedrørende driften af en sådan virksomhed som havende bopæl på denne stats område.

Artikel 19

En arbejdsgiver, der har bopæl på en konventionsstats område, kan sagsøges:

- 1) ved retterne i den stat, på hvis område han har bopæl, eller
- 2) i en anden konventionsstat:
  - a) ved retten på det sted, hvor arbejdstageren sædvanligvis udfører sit arbejde, eller ved retten på det sidste sted, hvor han sædvanligvis udførte sit arbejde, eller
  - b) såfremt arbejdstageren ikke sædvanligvis udfører eller udførte sit arbejde i et bestemt land, ved retten på det sted, hvor den virksomhed, som har antaget arbejdstageren, er eller var beliggende.

Artikel 20

1. En arbejdsgiver kan kun anlægge sag ved retterne i den konventionsstat, på hvis område arbejdstageren har bopæl.
2. Denne afdeling berører ikke retten til at fremsætte modkrav ved den ret, der behandler hovedkravet i overensstemmelse med denne afdeling.

Artikel 21

Denne afdeling kan kun fraviges ved en aftale om værneting:

- 1) der er indgået, efter at tvisten er opstået, eller
- 2) der giver arbejdstageren ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er nævnt i denne afdeling.

AFDELING 6

Enekompetence*Artikel 22*

Enekompetente, uden hensyn til bopæl, er:

- 1) i sager om rettigheder over fast ejendom samt om leje eller forpagtning af fast ejendom, retterne i den konventionsstat, på hvis område ejendommen er beliggende.

I sager om leje- og forpagtningsaftaler vedrørende fast ejendom, der er indgået med henblik på midlertidig privat brug for et tidsrum af højst seks på hinanden følgende måneder, er dog også retterne i den konventionsstat, på hvis område sagsøgte har bopæl, kompetente, under forudsætning af, at lejer eller forpagter er en fysisk person, og at ejer og lejer eller forpagter har bopæl på samme konventionsstats område

- 2) i sager om gyldighed, ugyldighed eller opløsning af selskaber og andre juridiske personer, der har deres hjemsted på en konventionsstats område, eller om gyldighed af beslutninger truffet af disses organer, retterne i den pågældende konventionsstat. Ved afgørelsen af, hvor dette hjemsted er beliggende, skal retten anvende de internationalprivatretlige regler, som gælder for den
- 3) i sager om gyldigheden af indførelsen i offentlige registre, retterne i den konventionsstat, på hvis område registrene føres
- 4) i sager om registrering eller gyldighed af patenter, varemærker, design samt andre lignende rettigheder, der forudsætter deponering eller registrering, uanset om spørgsmålet rejses i form af sagsanlæg eller et forsvar, retterne i den konventionsstat, på hvis område der er ansøgt om deponering eller registrering, eller hvor deponering eller registrering er foretaget eller ifølge en fællesskabsretsakt eller en international konvention anses for at være foretaget.

Med forbehold af den kompetence, der i henhold til konventionen om meddelelse af europæiske patenter, undertegnet i München den 5. oktober 1973, er tillagt Den Europæiske Patentmyndighed, har retterne i hver konventionsstat uanset parternes bopæl enekompetence, for så vidt angår registreringen og gyldigheden af et europæisk patent, der er meddelt for denne stat, uanset om spørgsmålet rejses i form af sagsanlæg eller et forsvar

- 5) i sager om fuldbyrdelse af retsafgørelser, retterne i den konventionsstat, på hvis område fuldbyrdelsesstedet er beliggende.

AFDELING 7

Aftaler om værneting

Artikel 23

1. Såfremt parterne i tilfælde, hvor mindst en af dem har bopæl på en konventionsstats område, har aftalt, at en ret eller retterne i en konventionsstat skal være kompetente til at påkende allerede opståede tvister eller fremtidige tvister i anledning af et bestemt retsforhold, er denne ret eller disse retter kompetente. Medmindre parterne har aftalt andet, er denne ret eller disse retter enekompetente. En sådan aftale om værneting skal være indgået:

- a) skriftligt eller mundtligt med skriftlig bekræftelse, eller
- b) i en form, der er i overensstemmelse med den skik og brug, som parterne følger i deres indbyrdes forhold, eller
- c) inden for international handel, i en form, der er i overensstemmelse med en sædvane, som parterne har eller burde have kendskab til, og som inden for sådan handel er almindelig kendt og regelmæssigt fulgt af parter i aftaler af samme type inden for den pågældende handelsbranche.

2. Med »skriftligt« sidestilles enhver elektronisk meddelelse, som varigt dokumenterer aftalen om værneting.

3. Såfremt en sådan aftale om værneting er indgået af parter, hvoraf ingen har bopæl på en konventionsstats område, kan retterne i de øvrige konventionsstater ikke påkende tvisten, så længe den eller de udpegede retter ikke har erklæret sig inkompetente.

4. Den eller de retter i en konventionsstat, som har fået tillagt kompetence i henhold til et dokument om oprettelse af en trust, har enekompetence i sager mod en stifter af en trust, en trustee eller en ved en trust begunstiget person, såfremt det drejer sig om forholdet mellem disse personer eller om deres rettigheder og pligter inden for trustens rammer.

5. Aftaler om værneting samt tilsvarende bestemmelser i et dokument om oprettelse af en trust er ugyldige, såfremt de er i modstrid med artikel 13, 17 og 21 eller udelukker kompetencen for de retter, som i medfør af artikel 22 er enekompetente.

Artikel 24

For så vidt en ret i en konventionsstat ikke allerede er kompetent i medfør af andre bestemmelser i denne konvention, bliver den kompetent, når sagsøgte giver møde for den. Denne regel finder ikke anvendelse, såfremt sagsøgte giver møde for at bestride rettens kompetence, eller såfremt en anden ret i medfør af artikel 22 er enekompetent.

AFDELING 8

Prøvelse af kompetencen og af sagens antagelse til påkendelse*Artikel 25*

En ret i en konventionsstat, for hvilken der som det væsentligste indbringes en retstvist, der i medfør af artikel 22 henhører under en i en anden konventionsstat beliggende rets enekompetence, skal på embeds vegne erklære sig inkompetent.

Artikel 26

1. Såfremt en person, der har bopæl på en konventionsstats område, sagsøges ved en ret i en anden konventionsstat, men ikke giver møde, erklærer den pågældende ret sig på embeds vegne inkompetent, hvis den ikke er kompetent efter reglerne i denne konvention.
2. Retten udsætter sagen, indtil det er fastslået, at sagsøgte har haft mulighed for at modtage det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, eller at alle hertil fornødne foranstaltninger har været truffet.
3. Artikel 15 i Haagerkonventionen af 15. november 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle spørgsmål anvendes i stedet for stk. 2, såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal fremsendes i medfør af nævnte konvention.
4. Medlemsstater i Det Europæiske Fællesskab, som er omfattet af Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 af 29. maj 2000 eller aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om forkyndelse af inden- og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål undertegnet i Bruxelles den 19. oktober 2005, anvender i deres indbyrdes relationer bestemmelsen i nævnte forordnings artikel 19, såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal fremsendes i medfør af nævnte forordning eller aftale.

AFDELING 9

Litispændens og indbyrdes sammenhængende krav*Artikel 27*

1. Såfremt krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige konventionsstater, udsætter enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, på embeds vegne sagen, indtil denne rets kompetence er fastslået.
2. Når det er fastslået, at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, er kompetent, erklærer enhver anden ret sig inkompetent til fordel for den første.

Artikel 28

1. Såfremt sager vedrørende krav, som er indbyrdes sammenhængende, verserer for retter i forskellige konventionsstater, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, udsætte sagen.
2. Når de pågældende sager verserer i første instans, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, ligeledes efter anmodning fra en af parterne erklære sig inkompetent, forudsat at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, har kompetence til at påkende de pågældende krav, og dens lovgivning tillader forening heraf.
3. Ved indbyrdes sammenhængende krav forstås i denne artikel krav, der er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidig for at undgå uforenelige afgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig.

Artikel 29

Såfremt kravene henhører under flere retters enekompetence, skal enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, erklære sig inkompetent til fordel for denne ret.

Artikel 30

Ved anvendelsen af denne afdeling anses en sag for anlagt ved en ret:

- 1) på det tidspunkt, hvor det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument indleveres til retten, forudsat at sagsøger ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af ham, for at få dokumentet forkyndt for sagsøgte, eller
- 2) hvis det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal forkyndes, før det indleveres til retten, på det tidspunkt, hvor dette dokument modtages af den myndighed, der er ansvarlig for forkyndelsen, forudsat at sagsøger ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af ham, for at få dokumentet indleveret til retten.

AFDELING 10

Foreløbige, herunder sikrende, retsmidler*Artikel 31*

Der kan over for en konventionsstats retslige myndigheder anmodes om anvendelse af sådanne foreløbige, herunder sikrende, retsmidler, som er fastsat i den pågældende stats lovgivning, selv om en ret i en anden konventionsstat i medfør af denne konvention er kompetent til at påkende sagens realitet.

AFSNIT III

ANERKENDELSE OG FULDBYRDELSE*Artikel 32*

I denne konvention forstås ved »retsafgørelse« enhver afgørelse truffet af en ret i en konventionsstat, uanset hvordan den betegnes, såsom dom, kendelse eller fuldbyrdelsesordre, herunder fastsættelse af sagsomkostninger, som foretages af en embedsmand ved retten.

AFDELING 1

Anerkendelse*Artikel 33*

1. Retsafgørelser, der er truffet i en konventionsstat, anerkendes i de øvrige konventionsstater, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig procedure.
2. Bestrides anerkendelsen, kan en berettiget part, der som det væsentligste påberåber sig anerkendelsen, efter proceduren i afdeling 2 og 3 i dette kapitel få fastslået, at retsafgørelsen skal anerkendes.
3. Gøres anerkendelsen gældende under en verserende sag ved en ret i en konventionsstat, og har anerkendelsen betydning for afgørelsen, er denne ret kompetent til at afgøre spørgsmålet om anerkendelse.

Artikel 34

En retsafgørelse kan ikke anerkendes:

- 1) såfremt en anerkendelse åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den stat, som anmodningen rettes til
- 2) såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument ikke er blevet forkyndt for den udeblevne sagsøgte i så god tid og på en sådan måde, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, medmindre sagsøgte har undladt at tage skridt til at anfægte retsafgørelsen, selv om han havde mulighed for at gøre det
- 3) såfremt den er uforenelig med en retsafgørelse truffet mellem de samme parter i den stat, som anmodningen rettes til

- 4) såfremt den er uforenelig med en retsafgørelse, der tidligere er truffet i en anden konventionsstat eller i et tredjeland mellem de samme parter i en tvist, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, og denne tidligere retsafgørelse opfylder de nødvendige betingelser for at blive anerkendt i den medlemsstat, som anmodningen rettes til.

Artikel 35

1. En retsafgørelse kan endvidere ikke anerkendes, såfremt kompetencereglerne i kapitel II, afdeling 3, 4 og O 6, er tilsidesat, eller der foreligger tilfælde, som omfattes af artikel 68. Desuden kan anerkendelse af en retsafgørelse afvises i de i artikel 64, stk. 3, og artikel 67, stk. 4, fastsatte tilfælde.
2. Ved prøvelsen af de i foregående stykke nævnte kompetenceregler er den myndighed, som anmodningen rettes til, bundet af de faktiske omstændigheder, på hvilke retten i domsstaten har støttet sin kompetence.
3. Kompetencen for retterne i domsstaten kan ikke efterprøves, jf. dog stk. 1. Den i artikel 34, stk. 1, omhandlede efterprøvelse vedrørende grundlæggende retsprincipper kan ikke foretages af kompetencereglerne.

Artikel 36

Den udenlandske retsafgørelse kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Artikel 37

1. Gøres anerkendelse af en retsafgørelse, der er truffet i en konventionsstat, gældende ved en ret i en anden konventionsstat, kan denne udsætte sagen, såfremt afgørelsen er blevet anfægtet ved ordinær appel eller genoptagelse.
2. Gøres anerkendelse af en retsafgørelse, der er truffet i Irland eller Det Forenede Kongerige, gældende ved en ret i en anden konventionsstat, kan denne udsætte sagen, såfremt fuldbyrdelsen er udsat i domsstaten ved iværksættelse af appel eller genoptagelse.

AFDELING 2

Fuldbyrdelse

Artikel 38

1. De i en konventionsstat truffne retsafgørelser, som er eksigible i den pågældende stat, kan fuldbyrdes i en anden konventionsstat, når de efter anmodning fra en berettiget part er blevet erklæret for eksigible i sidstnævnte stat.
2. I Det Forenede Kongerige kan sådanne retsafgørelser dog fuldbyrdes i England og Wales, Skotland eller Nordirland, når afgørelserne efter anmodning fra en berettiget part med henblik på fuldbyrdelse er blevet registreret i den pågældende del af Det Forenede Kongerige.

Artikel 39

1. Anmodningen fremsættes over for den ret eller kompetente myndighed, der er angivet i bilag II.
2. Den stedlige kompetence afgøres efter den parts bopæl, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, eller efter fuldbyrdelsesstedet.

Artikel 40

1. Fremgangsmåden ved fremsættelse af anmodningen afgøres efter lovgivningen i den medlemsstat, som anmodningen rettes til.
2. Den, der fremsætter anmodningen, skal vælge en processuel bopæl i retskredsen for den ret, som anmodningen er indgivet til. Såfremt lovgivningen i den medlemsstat, som anmodningen rettes til, imidlertid ikke har regler for et sådant valg af bopæl, skal den, der fremsætter anmodningen, udpege en procesfuldmægtig.
3. De dokumenter, der er nævnt i artikel 53, vedlægges anmodningen.

Artikel 41

En retsafgørelse erklæres for eksigibel, så snart de i artikel 53 omhandlede formaliteter er opfyldt, uden prøvelse efter artikel 34 og 35. Den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, kan ikke på dette tidspunkt af sagens behandling fremsætte bemærkninger.

Artikel 42

1. Den afgørelse, der træffes om anmodningen om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal straks og på den måde, der er foreskrevet i lovgivningen i den medlemsstat, som anmodningen er rettet til, meddeles den, som har fremsat anmodningen.

2. En afgørelse om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, forkyndes for den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, sammen med retsafgørelsen, hvis denne ikke allerede er blevet forkyndt for den pågældende.

Artikel 43

1. Den afgørelse, der træffes om anmodningen om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, kan appelleres af begge parter.

2. Appel indgives til den ret, der er angivet i bilag III.

3. Appellen behandles i overensstemmelse med reglerne for kontradiktorisk procedure.

4. Giver den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, ikke møde for den ret, der behandler en appel rejst af den, der har fremsat anmodningen, finder artikel 26, stk. 2-4, anvendelse, selv om den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, ikke har bopæl på en konventionsstats område.

5. En afgørelse om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal appelleres inden en måned efter, at den er blevet forkyndt. Såfremt den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, har bopæl på en anden konventionsstats område end den, hvor retsafgørelsen er blevet erklæret for eksigibel, er fristen for appel to måneder og løber fra den dag, hvor afgørelsen om eksigibilitet er blevet forkyndt for den pågældende personligt eller på hans bopæl. Denne frist kan ikke forlænges på grund af afstanden.

Artikel 44

Den afgørelse, der træffes i appelsagen, kan kun anfægtes som angivet i bilag IV.

Artikel 45

1. Den ret, der behandler en appel i medfør af artikel 43 eller 44, kan kun afslå at erklære en retsafgørelse for eksigibel eller ophæve en afgørelse om eksigibilitet af en af de i artikel 34 og 35 anførte grunde. Den træffer afgørelse så hurtigt som muligt.

2. Den udenlandske retsafgørelse kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Artikel 46

1. Den ret, der behandler en appel i medfør af artikel 43 eller 44, kan efter anmodning fra den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, udsætte sagen, såfremt den udenlandske retsafgørelse i domsstaten er anfægtet ved ordinær appel eller genoptagelse, eller såfremt fristen herfor endnu ikke er udløbet; i sidstnævnte tilfælde kan retten fastsætte en frist for iværksættelse af appel eller genoptagelse.

2. Såfremt retsafgørelsen er truffet i Irland eller Det Forenede Kongerige, anses enhver form for appel eller genoptagelse i den pågældende domsstat for et ordinært retsmiddel ved anvendelsen af stk. 1.

3. Den pågældende ret kan endvidere gøre fuldbyrdelsen betinget af, at der stilles en sikkerhed, som fastsættes af retten.

Artikel 47

1. Når en retsafgørelse skal anerkendes efter denne konvention, er der intet til hinder for, at den, som har fremsat anmodningen, kan bringe foreløbige, herunder sikrende, retsmidler i anvendelse i overensstemmelse med lovgivningen i den medlemsstat, som anmodningen er rettet til, uden at der kræves en afgørelse om eksigibilitet efter artikel 41.
2. Den afgørelse, hvorved en retsafgørelse erklæres for eksigibel, giver hjemmel til at anvende sikrende retsmidler.
3. Så længe den i artikel 43, stk. 5, fastsatte frist for appel af afgørelsen om eksigibilitet ikke er udløbet, og så længe der ikke er truffet afgørelse i appelsagen, er sikrende retsmidler det eneste mulige retsskridt over for aktiver, der tilhører den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse.

Artikel 48

1. Såfremt der ved den udenlandske retsafgørelse er taget stilling til flere krav, og ikke alle krav kan erklæres for eksigible, skal retten eller den kompetente myndighed erklære et eller flere af dem for eksigible.
2. Den, som fremsætter en anmodning om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, kan anmode om kun at få dele af retsafgørelsen erklæret for eksigible.

Artikel 49

Udenlandske retsafgørelser, hvorved der fastsættes en tvangsbøde, er kun eksigible i den medlemsstat, som anmodningen rettes til, såfremt bødens størrelse er endeligt fastsat af retterne i domsstaten.

Artikel 50

1. Har den, som fremsætter anmodningen, i domsstaten helt eller delvis haft fri proces eller været fritaget for gebyrer og omkostninger, skal den pågældende under den i denne afdeling fastlagte procedure have meddelt fri proces eller fritagelse for gebyrer og sagsomkostninger i videst muligt omfang efter lovgivningen i den stat, som anmodningen rettes til.
2. Den, som fremsætter en anmodning om, at en retsafgørelse, som er afsagt af en forvaltningsmyndighed i Danmark, Island eller Norge vedrørende underholdspligt, erklæres for eksigibel, kan imidlertid i den stat, som anmodningen rettes til, kræve de i stk. 1 nævnte fordele, såfremt den pågældende fremlægger en erklæring fra det danske, islandske eller norske justitsministerium med det formål at vise, at den pågældende opfylder de økonomiske kriterier for at være helt eller delvis berettiget til fri proces eller fritaget for gebyrer og omkostninger.

Artikel 51

Det kan ikke pålægges den part, som i en konventionsstat anmoder om fuldbyrdelse af en retsafgørelse, der er truffet i en anden konventionsstat, at stille sikkerhed eller depositum af nogen art med den begrundelse, at han er udlænding eller ikke har bopæl eller opholdssted i det pågældende land.

Artikel 52

Ingen form for skat, afgift eller gebyr, som beregnes i forhold til sagens værdi, må i forbindelse med behandlingen af en anmodning om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, opkræves i den stat, som anmodningen rettes til.

AFDELING 3

Fælles bestemmelser*Artikel 53*

1. Den part, der søger anerkendelse af en retsafgørelse eller anmoder om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal fremlægge en genpart af afgørelsen, der opfylder de nødvendige betingelser med hensyn til godtgørelse af dens ægthed.
2. Den part, der anmoder om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal endvidere fremlægge den attest, der er omhandlet i artikel 54, jf. dog artikel 55.

Artikel 54

Retten eller den kompetente myndighed i en konventionsstat, hvor en retsafgørelse er afsagt, udsteder efter anmodning fra en berettiget part en attest, der udfærdiges på formularen i bilag V til denne konvention.

Artikel 55

1. Såfremt den i artikel 54 omhandlede attest ikke fremlægges, kan retten eller den kompetente myndighed fastsætte en frist for dens tilvejebringelse eller anerkende et tilsvarende dokument eller, såfremt den anser sagen for tilstrækkeligt oplyst, fritage for kravet om en sådan fremlæggelse.

2. Såfremt retten eller den kompetente myndighed kræver det, skal der foretages en oversættelse af dokumenterne. Oversættelsen skal bekræftes af en person, der er bemyndiget hertil i en af konventionsstaterne.

Artikel 56

Der kræves ingen legalisering eller opfyldelse af tilsvarende formalitet med hensyn til de i artikel 53 og artikel 55, stk. 2, nævnte dokumenter eller eventuelle procesfuldmagter.

AFSNIT IV

OFFICIELT BEKRÆFTEDE DOKUMENTER OG RETSFORLIG*Artikel 57*

1. Officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt og eksigible i en konventionsstat, skal efter anmodning erklæres for eksigible i en anden konventionsstat i overensstemmelse med den i artikel 38 og følgende fastsatte procedure. Den ret, der behandler en appel i medfør af artikel 43 eller 44, kan kun afslå at erklære et officielt bekræftet dokument for eksigibelt eller ophæve en afgørelse om eksigibilitet, såfremt en fuldbyrdelse af det officielt bekræftede dokument åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, som anmodningen rettes til.

2. Som officielt bekræftede dokumenter efter stk. 1 betragtes ligeledes aftaler om underholdspligt, som er indgået over for en administrativ myndighed, eller som er bekræftet af en sådan myndighed.

3. Det fremlagte dokument skal med hensyn til godtgørelse af dets ægthed opfylde de betingelser, der stilles i den medlemsstat, hvor dokumentet er udstedt.

4. Kapitel III, afdeling 3, finder tilsvarende anvendelse. Den kompetente myndighed i en konventionsstat, hvor et officielt bekræftet dokument er blevet udstedt, udsteder efter anmodning fra en berettiget part en attest, der udfærdiges på formularen i bilag VI til denne konvention.

Artikel 58

Forlig, der er indgået for retten under en retssag, og som er eksigible i den konventionsstat, hvor de er indgået, kan fuldbyrdes i den stat, som anmodningen rettes til, på samme betingelser som officielt bekræftede dokumenter. Retten eller den kompetente myndighed i en konventionsstat, hvor en retsafgørelse er afsagt, udsteder efter anmodning fra en berettiget part en attest, der udfærdiges på formularen i bilag V til denne konvention.

AFSNIT V

ALMINDELIGE BESTEMMELSER*Artikel 59*

1. Ved afgørelsen af, om en part har bopæl på den konventionsstats område, hvor sagen er anlagt, skal retten anvende denne stats interne lovgivning.

2. Har en part ikke bopæl på den stats område, hvor sagen er anlagt, skal retten ved afgørelsen af, om parten har bopæl på en anden konventionsstats område, anvende denne anden stats lovgivning.

Artikel 60

1. Selskaber og andre juridiske personer har ved anvendelsen af denne konvention bopæl det sted, hvor de har:
  - a) deres vedtægtsmæssige hjemsted eller
  - b) deres hovedkontor eller
  - c) deres hovedvirksomhed.
2. For Det Forenede Kongeriges og Irlands vedkommende forstås ved »vedtægtsmæssigt hjemsted« registreret office« eller, hvis et sådant ikke findes nogen steder, »place of incorporation« eller, hvis et sådant ikke findes nogen steder, det sted, i henhold til hvis lovgivning sammenslutningen er oprettet.
3. Ved afgørelsen af, om en *trust* har bopæl på den konventionsstats område, hvor sagen er anlagt, skal retten anvende de internationalprivatretnlige regler, som gælder for den.

Artikel 61

Med forbehold af mere gunstige nationale bestemmelser kan personer, der har bopæl på en konventionsstats område, og mod hvem der indledes retsforfølgning for en uagtsom lovovertrædelse, ved retter kompetente i straffesager i en anden konventionsstat, hvor de pågældende ikke er statsborgere, selv når de ikke personligt giver møde, til at varetage deres forsvar vælge personer, der er beføjede hertil. Den ret, der behandler sagen, kan dog bestemme, at den pågældende skal give møde personligt. Har personligt fremmøde ikke fundet sted, kan de øvrige konventionsstater afslå at anerkende eller fuldbyrde den afgørelse, der er truffet med hensyn til et borgerligt krav, uden at den pågældende har haft mulighed for at varetage sine interesser under sagen.

Artikel 62

I denne konvention forstås ved »ret« enhver myndighed, som af konventionsstaten er udpeget som kompetent i anliggender, der falder ind under denne konvention.

AFSNIT VI

OVERGANGSBESTEMMELSER*Artikel 63*

1. Denne konvention finder kun anvendelse på retssager, der er anlagt, og dokumenter, der er formelt udfærdiget eller registreret som officielt bekræftede dokumenter, efter konventionens ikrafttræden i domsstaten og, hvor der søges anerkendelse eller fuldbyrdelse af en retsafgørelse eller af officielt bekræftede dokumenter, i den stat, som anmodningen rettes til.
2. I forbindelse med retssager, der er anlagt i domsstaten før denne konventions ikrafttræden, skal retsafgørelser, som er truffet efter konventionens ikrafttræden, dog anerkendes og fuldbyrdes i overensstemmelse med kapitel III:
  - a) såfremt retssagen i domsstaten er anlagt efter ikrafttrædelsen af Lugano-konventionen af 16. september 1988 i både domsstaten og den stat, som anmodningen er rettet til
  - b) i alle andre tilfælde, såfremt de anvendte kompetenceregler er i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i kapitel II eller i en konvention, der, da sagen blev anlagt, var gældende mellem domsstaten og den stat, som anmodningen er rettet til.

AFSNIT VII

FORHOLDET TIL RÅDETS FORORDNING (EF) NR. 44/2001 OG ANDRE INSTRUMENTER*Artikel 64*

1. Denne konvention berører ikke Det Europæiske Fællesskabs medlemsstaters anvendelse af Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, med eventuelle ændringer, af Konventionen om Retternes Kompetence og om Fuldbyrdelse

af Retsafgørelser i Borgerlige Sager, herunder Handelssager, undertegnet i Bruxelles den 27. september 1968, og Protokollen om EF-Domstolens Fortolkning af nævnte Konvention, undertegnet i Luxembourg den 3. juni 1971, som ændret ved konventionerne om tiltrædelse af nævnte konvention og protokol af stater, der har tiltrådt De Europæiske Fællesskaber, samt af aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, undertegnet i Bruxelles den 19. oktober 2005.

2. Nærværende konvention finder dog altid anvendelse:

- a) i spørgsmål om retternes kompetence, såfremt sagsøgte har bopæl i en stat, hvor denne konvention, men ikke en af de i stk. 1 i denne artikel nævnte retsakter finder anvendelse, eller såfremt der i henhold til artikel 22 eller 23 i denne konvention tillægges retterne i en sådan stat kompetence
- b) i spørgsmål om litispændens eller indbyrdes sammenhængende krav som omhandlet i artikel 27 og 28, når sagen er anlagt i en stat, hvor denne konvention, men ikke en af de i stk. 1 nævnte retsakter finder anvendelse, og i en stat, hvor denne konvention finder anvendelse sammen med en af de i stk. 1 i denne artikel nævnte retsakter
- c) i spørgsmål om anerkendelse og fuldbyrdelse, hvor enten domsstaten eller den stat, som anmodningen rettes til, ikke anvender en af de i stk. 1 i denne artikel nævnte retsakter.

3. Anerkendelse eller fuldbyrdelse kan foruden af de i kapitel III nævnte grunde nægtes, hvis den kompetenceregulering, på grundlag af hvilken retsafgørelsen er truffet, er en anden end den, der følger af denne konvention, og hvis anerkendelse eller fuldbyrdelse søges over for en part, der har bopæl i en stat, hvor denne konvention, men ikke en af de i stk. 1 nævnte retsakter finder anvendelse, medmindre retsafgørelsen med anden hjemmel kan anerkendes eller fuldbyrdes i henhold til gældende ret i den stat, anmodningen rettes til.

Artikel 65

Med forbehold af bestemmelserne i artikel 63, stk. 2, og artikel 66 og 67 træder denne konvention, for så vidt angår konventionsstaterne, i stedet for de konventioner, der er indgået mellem to eller flere af disse stater, og som omfatter de samme anliggender, som denne konvention finder anvendelse på. Navnlig træder denne konvention i stedet for de i bilag VII anførte konventioner.

Artikel 66

1. De konventioner, der er nævnt i artikel 65, bevarer deres gyldighed på de sagsområder, hvor denne konvention ikke finder anvendelse.
2. De bevarer ligeledes deres gyldighed, for så vidt angår retsafgørelser, der er truffet, og officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt før denne konventions ikrafttræden.

Artikel 67

1. Denne forordning berører ikke konventioner, hvori de kontraherende stater og/eller konventionsstaterne er parter, og som på særlige områder fastsætter regler for retternes kompetence samt for anerkendelse eller fuldbyrdelse af retsafgørelser. Uden at berøre forpligtelserne i medfør af andre aftaler mellem visse kontraherende parter er denne konvention ikke til hinder for, at de kontraherende parter tiltræder sådanne konventioner.
2. Denne konvention er ikke til hinder for, at en ret i en konventionsstat, der er part i en konvention vedrørende et særligt område, kan anse sig for kompetent i medfør af den pågældende konvention, også selv om sagsøgte har bopæl på en konventionsstats område, der ikke er part i den pågældende konvention. Den ret, ved hvilken sagen er anlagt, anvender under alle omstændigheder artikel 26.
3. Retsafgørelser, der i en konventionsstat er truffet af en ret, som har anset sig for kompetent i medfør af en konvention vedrørende et særligt område, anerkendes og fuldbyrdes i de øvrige konventionsstater i overensstemmelse med kapitel III i denne konvention.

4. Ud over de i kapitel III nævnte grunde kan anerkendelse eller fuldbyrdelse nægtes, hvis den stat, som anmodningen rettes til, ikke er part i en konvention vedrørende et særligt område, og hvis den person, mod hvem der anmodes om anerkendelse eller fuldbyrdelse, har bopæl på denne stats område, eller, hvis den stat, som anmodningen rettes til, er en medlemsstat i Det Europæiske Fællesskab, og for så vidt angår konventioner, som kræver ratificering af Det Europæiske Fællesskab, på en af medlemsstaternes område, medmindre retsafgørelsen med anden hjemmel kan anerkendes eller fuldbyrdes i henhold til gældende ret i den stat, anmodningen rettes til.

5. Såfremt både domsstaten og den stat, som anmodningen rettes til, er parter i en konvention vedrørende et særligt område, som fastsætter betingelser for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, anvendes disse betingelser. Under alle omstændigheder kan de bestemmelser i denne konvention, der vedrører proceduren for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, finde anvendelse.

Artikel 68

1. Denne konvention berører ikke aftaler, hvorved konventionsstaterne før denne konventions ikrafttræden har forpligtet sig til ikke at anerkende retsafgørelser, som er truffet i en anden konventionsstat mod en sagsøgt, der har bopæl eller sædvanligt opholdssted på et tredjelands område, såfremt retsafgørelsen i et tilfælde omhandlet i Bruxelles-konventionens artikel 4 kun har kunnet støttes på en af de kompetenceregler, der er anført i artikel 3, stk. 2. Uden at berøre forpligtelserne i medfør af andre aftaler mellem visse kontraherende parter er denne konvention ikke til hinder for, at de kontraherende parter tiltræder sådanne konventioner.

2. Ingen kontraherende stat kan dog over for en tredjestat forpligte sig til ikke at anerkende en retsafgørelse truffet i en anden konventionsstat af en ret, der har kompetence som følge af, at der i denne stat befinder sig gods tilhørende sagsøgte eller af, at sagsøger har gjort udlæg eller arrest i derværende gods,

- a) såfremt begæringen vedrører ejendomsretten til eller besiddelsen af det nævnte gods, går ud på at opnå tilladelse til at råde over dette eller vedrører andre tvister om godset, eller
- b) såfremt dette gods er stillet som sikkerhed for en fordring, der er genstand for begæringen.

AFSNIT VIII

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 69

1. Konventionen står åben for undertegnelse af Det Europæiske Fællesskab, Danmark og stater, som, når der åbnes for undertegnelse, er medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning.

2. Konventionen skal ratificeres af signatarstaterne. Ratifikationsdokumenterne skal deponeres hos Det Schweiziske Forbundsråd, som optræder som denne konventions opbevarer.

3. På tidspunktet for ratificeringen kan de kontraherende parter indsende erklæringer i overensstemmelse med artikel I, II og III i protokol nr. 1.

4. Konventionen træder i kraft den første dag i den sjette måned efter den dato, på hvilken Det Europæiske Fællesskab og et medlem af Den Europæiske Frihandelssammenslutning deponerer deres ratifikationsdokumenter.

5. Konventionen skal træde i kraft i henseende til enhver anden part den første dag i den tredje måned efter den dato, på hvilken denne part deponerede sit ratifikationsdokument.

6. Med forbehold af artikel 3, stk. 3, i protokol nr. 2 erstatter denne konvention, pr. datoen for dens ikrafttræden i henhold til ovenstående stk. 4 og 5, konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, indgået i Lugano den 16. september 1988. Enhver henvisning til Lugano-konventionen af 1988 i andre dokumenter skal forstås som en henvisning til denne konvention.

7. For så vidt angår forholdet mellem medlemsstaterne i Det Europæiske Fællesskab og de i artikel 70, stk. 1, litra b), nævnte ikke-europæiske landområder, erstatter denne konvention pr. datoen for dens ikrafttræden i henseende til disse landområder i overensstemmelse med artikel 73, stk. 2, Konventionen om Retternes Kompetence og om Fuldbyrkelse af Retsafgørelser i Borgerlige Sager, herunder Handelssager, undertegnet i Bruxelles den 27. september 1968 og Protokollen om EF-Domstolens Fortolkning af nævnte Konvention, undertegnet i Luxembourg den 3. juni 1971, som ændret ved konventionerne om tiltrædelse af nævnte konvention og protokol af stater, der har tiltrådt De Europæiske Fællesskaber.

Artikel 70

1. Når denne konvention er trådt i kraft, er den åben for tiltrædelse af:
  - a) stater, som efter at denne konvention er åbnet for undertegnelse, bliver optaget som medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning, på de betingelser, der er fastlagt i artikel 71
  - b) medlemsstater i Det Europæiske Fællesskab, der optræder på vegne af bestemte ikke-europæiske landområder, som er en del af den pågældende medlemsstats landområde, eller hvis eksterne forbindelser den pågældende medlemsstat er ansvarlig for, på de betingelser, der er fastlagt i artikel 71
  - c) enhver anden stat på de betingelser, der er fastlagt i artikel 72.
2. De i stk. 1 anførte stater, som ønsker at blive kontraherende part i denne konvention, skal sende deres ansøgning til opbevareren. Ansøgningen, herunder de oplysninger, der er anført i artikel 71 og 72, skal ledsages af en oversættelse til engelsk og fransk.

Artikel 71

1. Enhver stat efter artikel 71, stk. 1, litra a) og b), som ønsker at blive kontraherende part i denne konvention,
  - a) skal fremsende de oplysninger, der kræves til konventionsansøgningen
  - b) kan indsende erklæringer i overensstemmelse med artikel I og III i protokol nr. 1.
2. Opbevareren videregiver enhver oplysning modtaget i medfør af stk. 1 til de øvrige kontraherende parter, førend den pågældende stat deponerer sit tiltrædelsesdokument.

Artikel 72

1. Enhver stat efter artikel 70, stk. 1, litra c), som ønsker at blive kontraherende part i denne konvention,
  - a) skal fremsende de oplysninger, der kræves til konventionsansøgningen
  - b) kan indsende erklæringer i overensstemmelse med artikel I og III i protokol nr. 1, og
  - c) skal sende opbevareren oplysninger om navnlig:
    - 1) deres retssystem, herunder oplysninger om udnævnelse af dommere og disses uafhængighed
    - 2) deres interne lovgivning, for så vidt angår retspleje og fuldbyrkelse af retsafgørelser, og
    - 3) deres internationalprivatretnlige regler for retspleje.
2. Opbevareren videregiver enhver oplysning modtaget i medfør af stk. 1 til de øvrige kontraherende parter, førend den pågældende stat indbydes til at tiltræde i henhold til stk. 3 i denne artikel.

3. Opbevareren skal kun indbyde den pågældende stat til at tiltræde, hvis de kontraherende parter enstemmigt har bifaldet det, jf. dog stk. 4. De kontraherende parter skal søge at give tilsagn senest et år efter opbevarerens indbydelse til tiltrædelse.

4. Konventionen træder kun i kraft i forhold mellem tiltrædelsesstaten og de kontraherende stater, som ikke har modsat sig tiltrædelsen inden den første dag i den tredje måned efter deponering af tiltrædelsesdokumentet.

Artikel 73

1. Tiltrædelsesdokumenterne skal deponeres hos opbevareren.

2. For så vidt angår en tiltrædelsesstat som nævnt i artikel 70, træder konventionen i kraft den første dag i den tredje måned efter deponering af tiltrædelsesdokumentet. Fra da af anses tiltrædelsesstaten for at være en kontraherende part i konventionen.

3. Enhver kontraherende part må til opbevareren indsende en udgave af denne konvention affattet på det eller de sprog, som den pågældende kontraherende part anvender. Ordlyden skal være gyldig, hvis dette er aftalt mellem de kontraherende parter i overensstemmelse med artikel 4 i protokol nr. 2.

Artikel 74

1. Denne konvention er indgået for ubegrænset tid.

2. Enhver kontraherende part må når som helst opsig konventionen ved at tilsende opbevareren en meddelelse herom.

3. Opsigelsen gælder fra slutningen af det kalenderår, der følger efter udløbet af en seks måneder lang periode fra den dato, på hvilken opbevareren modtager opsigelsesmeddelelsen.

Artikel 75

Følgende dokumenter er knyttet til denne konvention:

- en protokol nr. 1 om visse problemer i forbindelse med kompetence, procedure og fuldbyrdelse
- en protokol nr. 2 om ensartet fortolkning af konventionen og om det stående udvalg
- en protokol nr. 3 om anvendelse af artikel 67 i denne konvention
- bilag I-IV og bilag VII med oplysninger om anvendelsen af denne konvention
- bilag V og VI med de i artikel 54, 58 og 57 i denne konvention nævnte attester
- bilag VIII med en fortegnelse over de gyldige sprog, der er nævnt i artikel 79 i denne konvention, og
- bilag IX om anvendelsen af artikel II i protokol nr. 1.

Disse protokoller og bilag udgør en integrerende del af denne konvention.

Artikel 76

Med forbehold af artikel 77 kan enhver kontraherende part anmode om revision af denne konvention. Til det formål indkalder opbevareren det stående udvalg som fastlagt i artikel 4 i protokol nr. 2.

Artikel 77

1. De kontraherende parter skal til opbevareren fremsende ordlyden af enhver lovbestemmelse, der ændrer fortegnerne i bilag I-IV, og enhver fjernelse eller tilføjelse på fortegnelsen i bilag VII samt datoen for deres ikrafttræden. Sådanne elementer skal fremsendes i rimelig tid inden deres ikrafttræden og ledsages af en oversættelse til engelsk og fransk. Opbevareren skal tilrette de pågældende bilag derefter, når det stående udvalg er blevet hørt i henhold til artikel 4 i protokol nr. 2. Til det formål skal de kontraherende parter tilvejebringe en oversættelse af rettelserne til deres eget sprog.

2. Enhver ændring af bilag V-VI og VIII-IX til denne konvention skal vedtages af det stående udvalg i henhold til artikel 4 i protokol nr. 2.

Artikel 78

1. Opbevareren skal til de kontraherende parter give meddelelse om:
  - a) deponering af hvert ratificerings- eller tiltrædelsesdokument
  - b) datoen for denne konventions ikrafttræden i henseende til de kontraherende parter
  - c) enhver erklæring modtaget i medfør af artikel I-IV i protokol nr. 1
  - d) enhver meddelelse fremsat i henhold til artikel 74, stk. 2, artikel 77, stk. 1, og stk. 4 i protokol nr. 3.
2. Meddelelserne ledsages af oversættelser til engelsk og fransk.

Artikel 79

Denne konvention, der er udfærdiget i ét eksemplar på de i bilag VIII anførte sprog, hvilke tekster har samme gyldighed, skal deponeres i Det Schweiziske Forbundsråds arkiver. Det Schweiziske Forbundsråd fremsender en bekræftet genpart til hver af de kontraherende parter.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne konvention.

Съставено в Лугано на тридесети октомври две хиляди и седма година.

Hecho en Lugano el treinta de octubre de dos mil siete.

V Luganu dne třicátého října dva tisíce sedm.

Udfærdiget i Lugano, den tredivte oktober to tusind og syv.

Geschehen zu Lugano am dreißigsten Oktober zweitausendsieben.

Lugano, kolmekümnes oktoober kaks tuhat seitse

Έγινε στο Λουγκάνο στις τριάντα Οκτωβρίου του έτους δύο χιλιάδες επτά.

Done at Lugano, on the thirtieth day of October in the year two thousand and seven.

Fait à Lugano, le trente octobre deux mille sept.

Arna dhéanamh in Lugano, an tríochadú lá de Dheireadh Fómhair sa bhliain dhá mhíle a seacht.

Fatto a Lugano, addì trenta ottobre duemilasette

Gerður í Lúganó þrítugasta dag október mánaðar árið tvö þúsund og sjö.

Lugāno, divi tūkstoši septītā gada trīsdesmitajā oktobrī.

Priimta Lugane, du tūkstanèiai septintais metais spalio trisdešimtą dieną.

Kelt Luganóban, a kétezer-hetedik év október havának harmincadik napján.

Magħmul f'Lugano, fit-tlethax-il jum ta' Ottubru fis-sena elfejn u seba'.

Gedaan te Lugano, op dertig oktober tweeduizend zeven.

Utferdiget i Lugano den trettiende oktober totusenogsyv.

Sporządzono w Lugano dnia trzydziestego października dwa tysiące siódmego roku

Feito em Lugano, aos trinta dias de Outubro do ano de dois mil e sete

Înceiată la Lugano, la treizeci octombrie anul două mii șapte.

V Lugane tridsiateho oktobra dvetisícšedem.

Sestavljeno v Luganu, tridesetega oktobra leta dva tisoč sedem.

Tehty Luganossa kolmantenakymmenentenä päivänä lokakuuta vuonna kaksituhattaseitsemän.

Utfärdad i Lugano den trettionde oktober år tjugohundrasju.

За Европейската общност
 Por la Comunidad Europea
 Za Evropské společenství
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Euroopa Ühenduse nimel
 Thar ceann an Chomhphobail Eorpaigh
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Thar ceann an Chomhphobail Eorpaigh
 Per la Comunità europea
 Europos Kopienas vārdā
 az Európai Közösség részéről
 Ghall-Komunità Ewropea
 Voor de Europese Gemeenschap
 W imieniu Wspólnoty Europejskiej
 Pela Comunidade Europeia
 Pentru Comunitatea Europeană
 Za Európske spoločenstvo
 Za Evropsko skupnost
 Euroopan yhteisön puolesta
 På Europeiska gemenskapens vägnar

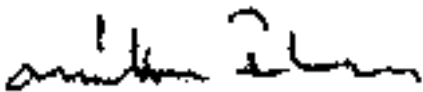
For Kongeriget Danmark

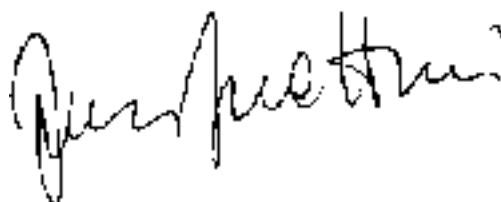
Fyrir hönd lýðveldisins Íslands

For Kongeriket Norge

Für die Schweizerische Eidgenossenschaft
 Pour la Confédération suisse
 Per la Confederazione svizzera

PROTOKOL Nr. 1**om visse problemer i forbindelse med kompetence, procedure og fuldbyrdelse**

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE BESTEMMELSER:

Artikel I

1. De inden- og udenretslige dokumenter, der udfærdiges inden for en konventionsstats område, og som skal meddeles eller forkyndes for personer, der befinder sig inden for en anden konventionsstats område, skal fremsendes i overensstemmelse med de fremgangsmåder, der er fastsat ved konventioner eller aftaler indgået mellem disse stater.
2. Medmindre den kontraherende part, på hvis område forkyndelsen skal finde sted, ved erklæring til opbevareren modsætter sig dette, kan de pågældende dokumenter ligeledes fremsendes direkte af vedkommende offentligt godkendte personer i den stat, hvor dokumenterne er udfærdiget, til de tilsvarende personer i den stat, hvori adressaten skal findes. I dette tilfælde fremsender vedkommende offentligt godkendte person i domsstaten en genpart af dokumentet til vedkommende offentligt godkendte person i den stat, som anmodningen rettes til, når den pågældende er kompetent til at aflevere det til adressaten. Denne aflevering sker efter de regler, der er foreskrevet i lovgivningen i den stat, som anmodningen rettes til. Afleveringen bekræftes ved en attest, som sendes direkte til vedkommende offentligt godkendte person i den stat, hvor dokumentet er udfærdiget.
3. Medlemsstater i Det Europæiske Fællesskab, som er forpligtet af Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 af 29. maj 2000 eller aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om forkyndelse af inden- og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål undertegnet i Bruxelles den 19. oktober 2005, anvender i deres indbyrdes forhold denne forordning og denne aftale.

Artikel II

1. Den i artikel 6, stk. 2, og artikel 11 fastsatte kompetence i sager om opfyldelse af en forpligtelse eller i andre tilfælde over for tredjemand kan ikke gøres fuldt ud gældende i de i bilag IX nævnte konventionsstater. Enhver, der har bopæl inden for en anden konventionsstats område, kan sagsøges ved retterne i disse stater i henhold til de i bilag IX anførte regler.
2. På tidspunktet for ratificeringen kan Det Europæiske Fællesskab erklære, at de i artikel 6, stk. 2, og artikel 11 nævnte sager ikke kan gøres gældende i visse andre medlemsstater og oplyse om de regler, der skal anvendes.
3. Retsafgørelser truffet i de øvrige konventionsstater i medfør af artikel 6, stk. 2, og artikel 11 skal anerkendes og fuldbyrdes i de stater, der er nævnt i stk. 1 og 2 i overensstemmelse med kapitel III. Enhver retsvirkning, som retsafgørelser truffet i disse stater måtte have for tredjemand ved anvendelse af bestemmelserne i stk. 1 og 2, skal ligeledes anerkendes i de øvrige konventionsstater.

Artikel III

1. Schweiz forbeholder sig ret til efter ratifikation at erklære, at landet ikke vil anvende følgende del af bestemmelsen i artikel 34, stk. 2:

»medmindre sagsøgte har undladt at tage skridt til at anfægte retsafgørelsen, selv om han havde mulighed for at gøre det«.

Hvis Schweiz fremsætter en sådan erklæring, skal de øvrige kontraherende parter anvende samme forbehold med hensyn til retsafgørelser truffet af retterne i Schweiz.

2. Kontraherende parter kan, for så vidt angår retsafgørelser truffet i en tiltrædelsesstat som defineret i artikel 70, stk. 1, litra c), ved en erklæring forbeholde sig:
  - a) den i stk. 1 nævnte ret og
  - b) ret til som myndighed efter artikel 39, uanset bestemmelserne i artikel 41, på embeds vegne at undersøge, hvorvidt nogen af grundene til afslag af anerkendelse og fuldbyrdelse af en retsafgørelse er til stede.

3. Hvis en kontraherende part har taget et sådant forbehold over for en tiltrædelsesstat som defineret i stk. 2, kan denne tiltrædelsesstat ved en erklæring forbeholde sig den samme ret med hensyn til retsafgørelser truffet af den pågældende kontraherende parts retter.

4. Med undtagelse af det i stk. 1 nævnte forbehold har erklæringerne en gyldighedsperiode på fem år, som kan fornyes ved udløbet. Hvis den i stk. 2 nævnte erklæring fornyes, skal den kontraherende part senest seks måneder før udløbet af perioden meddele dette. En tiltrædelsesstat kan kun forny en erklæring, der er fremsat i henhold til stk. 3, efter at den tilsvarende erklæring i henhold til stk. 2 er blevet fornyet.

Artikel IV

De i denne protokol nævnte erklæringer kan når som helst trækkes tilbage ved meddelelse til opbevareren. Meddelelsen skal ledsages af en oversættelse til engelsk og fransk. De kontraherende parter tilvejebringer oversættelse til deres eget sprog. En tilbagetrækning får virkning fra den første dag i den tredje måned, efter at meddelelse er sket.

PROTOKOL Nr. 2
om ensartet fortolkning af konventionen og om det stående udvalg

PRÆAMBEL

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM HENVISER til artikel 75 i denne konvention,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at der består en nær forbindelse mellem denne konvention, Lugano-konventionen af 1988 og de retsakter, der er nævnt i artikel 64, stk. 1, i denne konvention,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Domstolen for De Europæiske Fællesskaber har kompetence til at træffe afgørelser om fortolkningen af bestemmelserne i de retsakter, der er nævnt i artikel 64, stk. 1, i denne konvention,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at denne konvention vil indgå i fællesskabsbestemmelserne, og at Domstolen for De Europæiske Fællesskaber derfor har kompetence til at træffe afgørelser om fortolkningen af bestemmelserne i denne konvention, for så vidt angår anvendelsen heraf af retterne i Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater,

SOM HAR KENDSKAB TIL de retsafgørelser, som Domstolen for De Europæiske Fællesskaber har truffet vedrørende fortolkningen af de retsakter, der er nævnt i artikel 64, stk. 1, i denne konvention, indtil tidspunktet for undertegningen af denne konvention, og til de retsafgørelser, som de kontraherende parters retter har truffet om Lugano-konventionen af 1988 indtil tidspunktet for undertegningen af nærværende konvention,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at den samtidige revision af Lugano-konventionen af 1988 og Bruxelles-konventionen, som førte til indgåelsen af en revideret version af disse konventioner, i det væsentligste var baseret på ovennævnte retsafgørelser om Bruxelles-konventionen af 1968 og Lugano-konventionen af 1988,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at den reviderede ordlyd af Bruxelles-konventionen efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden er blevet indarbejdet i forordning (EF) nr. 44/2001,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at denne reviderede ordlyd også udgjorde grundlaget for ordlyden af nærværende konvention,

SOM, idet de fuldt ud erkender retternes uafhængighed, ØNSKER at forhindre indbyrdes afvigende fortolkninger og at nå frem til så ensartet en fortolkning som muligt af bestemmelserne i denne konvention og i forordning (EF) nr. 44/2001, der i det væsentlige er optaget i denne konvention og i andre retsakter, der er nævnt i artikel 64, stk. 1, i nærværende konvention,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

Artikel 1

1. Enhver ret, som anvender og fortolker denne konvention, skal tage behørigt hensyn til de principper, der er lagt til grund i enhver relevant afgørelse om den eller de pågældende bestemmelser eller enhver lignende bestemmelse i Lugano-konventionen af 1988 og de retsakter, der er nævnt i artikel 64, stk. 1, i denne konvention, truffet af retterne i konventionsstaterne og af Domstolen for De Europæiske Fællesskaber.

2. Den i stk. 1 fastlagte pligt finder anvendelse på retterne i Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater uden at berøre de forpligtelser, som disse har over for Domstolen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab eller aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, undertegnet i Bruxelles den 19. oktober 2005.

Artikel 2

Enhver konventionsstat, som ikke er medlem af Det Europæiske Fællesskab, har ret til at indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen i overensstemmelse med artikel 23 i Protokollen vedrørende statuten for De Europæiske Fællesskabers Domstol, i tilfælde hvor en ret i en medlemsstat i Det Europæiske Fællesskab henviser et spørgsmål om fortolkning af denne konvention eller af en retsakt som defineret i denne konventions artikel 64, stk. 1, til Domstolen med henblik på en præjudiciel afgørelse.

Artikel 3

1. Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber skal etablere et system for udveksling af oplysninger om relevante retsafgørelser truffet i henhold til denne konvention samt enhver relevant retsafgørelse i henhold til Lugano-konventionen af 1988 og de retsakter, der er nævnt i artikel 64, stk. 1, i denne konvention. Dette system skal være tilgængeligt for offentligheden og indeholde retsafgørelser truffet af retterne i sidste instans og af Domstolen for De Europæiske Fællesskaber samt særlig vigtige retsafgørelser, der er endelige, og som er truffet i medfør af denne konvention, Lugano-konventionen af 1988 og de retsakter, der er nævnt i artikel 64, stk. 1, i denne konvention. Retsafgørelserne skal klassificeres og forsynes med et sammendrag.

Systemet skal sørge for, at Kommissionen af de kompetente myndigheder i konventionsstaterne får fremsendt ovenangivne retsafgørelser, som er truffet af retterne i disse stater.

2. Et udvalg af sager af særlig interesse for konventionens korrekte anvendelse vil blive samlet af justitssekretæren ved Domstolen for De Europæiske Fællesskaber, som skal forelægge den udvalgte retspraksis på ekspertmødet i overensstemmelse med artikel 5 i denne protokol.

3. Indtil De Europæiske Fællesskaber har oprettet et system i henhold til stk. 1, skal Domstolen for De Europæiske Fællesskaber vedligeholde den ordning med udveksling af oplysninger, som er oprettet i medfør af protokol nr. 2 for Lugano-konventionen af 1988 for retsafgørelser truffet i henhold til denne konvention og Lugano-konventionen af 1988.

Artikel 4

1. Der skal nedsættes et stående udvalg bestående af repræsentanter for de kontraherende parter.
2. På en kontraherende parts anmodning skal opbevareren af nærværende konvention sammenkalde udvalget til møder med følgende formål:
  - drøftelse af forholdet mellem denne konvention og andre internationale retsakter
  - drøftelse af anvendelsen af artikel 67, herunder planlagte tiltrædelser af retsakter om særlige anliggender i overensstemmelse med artikel 67, stk. 1, og foreslået lovgivning i overensstemmelse med protokol nr. 3
  - drøftelse af nye staters tiltrædelse. Navnlig kan udvalget stille de tiltrædelsesstater, der er nævnt i artikel 70, stk. 1, litra c), spørgsmål om landets retssystem og gennemførelsen af konventionen. Udvalget kan også drøfte eventuelle tilpasninger af konventionen, som måtte være nødvendige for dens anvendelse i tiltrædelsesstaterne
  - godkendelse af nye gyldige sprogversioner i medfør af artikel 73, stk. 3, i denne konvention og de nødvendige ændringer af bilag VIII
  - drøftelse af en revision af konventionen i medfør af artikel 76
  - drøftelse af ændringer til bilag I-IV og bilag VII i medfør af artikel 77, stk. 1

- vedtagelsen af ændringer til bilag V og VI i henhold til artikel 77, stk. 2
  - en tilbagekaldelse af forbehold og erklæringer, som er fremsat af de kontraherende parter i henhold til protokol nr. 1, og de nødvendige ændringer til bilag IX.
3. Udvalget skal fastlægge procedureregler for sit virke og sin beslutningstagning. Disse regler skal rumme mulighed for en skriftlig procedure for høring og beslutningstagning.

Artikel 5

1. Opbevareren kan, når som helst det er nødvendigt, indkalde til ekspertmøde med henblik på drøftelse af, hvordan konventionen fungerer, navnlig om udviklingen inden for retspraksis og ny lovgivning, som kan få indvirkning på anvendelsen af konventionen.
  2. Mødet skal sammensættes af eksperter fra de kontraherende parter, konventionsstaterne, De Europæiske Fællesskabers Domstol og fra Den Europæiske Frihandelssammenslutning. Det skal være åbent for enhver anden ekspert, hvis tilstedeværelse findes hensigtsmæssig.
  3. Problemer, der opstår i forbindelse med anvendelsen af konventionen, kan henvises til det stående udvalg, som nævnes i artikel 4 i denne protokol, med henblik på videre behandling.
-

PROTOKOL Nr. 3
om anvendelsen af konventionens artikel 67

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

1. Ved anvendelsen af konventionen behandles de bestemmelser, hvorved der på særlige områder fastsættes regler for retternes kompetence samt for anerkendelse eller fuldbyrdelse af retsafgørelser, og som er eller vil være indeholdt i retsakter fra De Europæiske Fællesskabers institutioner, på samme måde som de konventioner, der er omhandlet i artikel 67, stk. 1.
2. Hvis en bestemmelse i en retsakt fra De Europæiske Fællesskabers institutioner efter en kontraherende stats opfattelse ikke er forenelig med konventionen, overvejer de kontraherende stater omgående at ændre denne i overensstemmelse med artikel 76, dog med forbehold af den fremgangsmåde, der er indført ved protokol nr. 2.
3. Såfremt en eller flere kontraherende parter sammen indarbejder alle eller nogle af de bestemmelser, som findes i retsakter fra Det Europæiske Fællesskabs institutioner som nævnt i stk. 1, i egen lovgivning, skal disse nationale lovbestemmelser behandles på samme måde som de konventioner, der henvises til i artikel 67, stk. 1.
4. De kontraherende parter skal til opbevareren fremsende ordlyden til de i stk. 3 nævnte bestemmelser, ledsaget af en oversættelse heraf til engelsk og fransk.

_____

BILAG I

De kompetenceregler, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, og artikel 4, stk. 2, i konventionen, er:

- i Belgien: § 5-14 i lov af 16. juli 2004 om international privatret
- i Bulgarien: § 4, stk. 1, i lov om international privatret
- i Den Tjekkiske Republik: § 86 i lov nr. 99/1963 Coll., civilprocesloven (*občanský soudní řád*) med senere ændringer
- i Danmark: § 246, stk. 2 og 3, i civilprocesloven (*Lov om rettens pleje*)
- i Tyskland: § 23 i civilprocesloven (*Zivilprozeßordnung*)
- i Estland: § 86 i civilprocesloven (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*)
- i Grækenland: § 40 i civilprocesloven (*Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας*)
- i Frankrig: § 14 og 15 i borgerlig lovbog (*Code civil*)
- i Island: § 32, stk. 4, i civilprocesloven (*Lög um meðferð einkamála nr. 91/1991*)
- i Irland: bestemmelserne om kompetence i medfør af en stævning forkyndt for den sagsøgte, der midlertidigt opholder sig i Irland
- i Italien: § 3 og 4 i akt nr. 218 af 31. maj 1995
- i Cypern: kapitel 21, § 2, i lov om domstole nr. 14 af 1960 med senere ændringer
- i Letland: kapitel 27 og stk. 3, 5, 6 og 9 i kapitel 28 i civilprocesloven (*Civilprocesa likums*)
- i Litauen: § 31 i civilprocesloven (*Civilinio proceso kodeksas*)
- i Luxembourg: § 14 og 15 i borgerlig lovbog (*Code civil*)
- i Ungarn: § 57 i lovdekret nr. 13 af 1979 om international privatret (*a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet*)
- i Malta: § 742, 743 og 744 i civilprocesloven — kapitel 12 (*Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili — Kap. 12*) og § 549 i handelsloven — kapitel 13 (*Kodiċi tal-kummerċ — Kap. 13*)
- i Norge: kapitel 4-3(2), andet led, i loven om tvister (*tvisteloven*)
- i Østrig: § 99 i lov om domstolskompetence (*Jurisdiktionsnorm*)
- i Polen: § 1103 og 1110 i civilprocesloven (*Kodeks postępowania cywilnego*), for så vidt kompetencen ifølge disse bestemmelser bygger på sagsøgtes bopæl i Polen, sagsøgtes besiddelse af gods i Polen eller hans ejendomsret i Polen, det forhold, at genstanden for tvisten befinder sig i Polen, og det forhold, at en af parterne er polsk statsborger
- i Portugal: § 65 og § 65A i civilprocesloven (*Código de Processo Civil*) og § 11 i procesloven om arbejdsforhold (*Código de Processo de Trabalho*)
- i Rumænien: § 148-157 i lov nr. 105/1992 om internationalprivatretnlige forbindelser

- i Slovenien: § 48, stk. 2, i lov om international privatret og procedurer (*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*) vedrørende § 47, stk. 2, i civilprocesloven (*Zakon o pravnem postopku*) og § 58 i lov om international privatret og procedurer (*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*) vedrørende § 59 i civilprocesloven (*Zakon o pravnem postopku*)
  - i Slovakiet: § 37-37e i lov nr. 97/1963 om international privatret og procedureregler i forbindelse hermed
  - i Schweiz: le for du lieu du séquestre/Gerichtsstand des Arrestortes/foro del luogo del sequestro ifølge definitionen i § 4 i loi fédérale sur le droit international privé/Bundesgesetz über das internationale Privatrecht/legge federale sul diritto internazionale privato
  - i Finland: retsplejelovens kapitel 10, afsnit 1, stk. 1, andet, tredje og fjerde led (*oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken*)
  - i Sverige: retsplejelovens kapitel 10, afsnit 3, stk. 1, første led (*rättegångsbalken*)
  - i Det Forenede Kongerige:
bestemmelserne om kompetence i medfør af:
    - a) en stævning forkyndt for den sagsøgte, der midlertidigt opholder sig i Det Forenede Kongerige, eller
    - b) sagsøgtes besiddelse af gods i Det Forenede Kongerige eller
    - c) sagsøgers udlæg eller arrest i gods, der befinder sig i Det Forenede Kongerige.
-

BILAG II

De retter eller kompetente myndigheder, over for hvilke de i artikel 39 omhandlede anmodninger skal fremsættes, er:

- i Belgien: »tribunal de première instance« eller »rechtbank van eerste aanleg« eller »erstinstanzliches Gericht«
- i Bulgarien: »Софийски градски съд«
- i Den Tjekkiske Republik: »okresní soud« eller »soudní exekutor«
- i Danmark: »byretten«
- i Tyskland:
  - a) formanden for »Kammer des Landgerichts«
  - b) en notar i sager, hvor et officielt bekræftet dokument erklæres for eksigibelt
- i Estland: »maakohus« (amtslig domstol)
- i Grækenland: »Μονομελές Πρωτοδικείο«
- i Spanien: »Juzgado de Primera Instancia«
- i Frankrig:
  - a) »greffier en chef du tribunal de grande instance«
  - b) »président de la chambre départementale des notaires« i sager, hvor et officielt bekræftet notardokument erklæres for eksigibelt
- i Irland: »High Court«
- i Island: »héraðsdómur«
- i Italien: »corte d'appello«
- i Cypern: »Επαρχιακό Δικαστήριο« eller i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt »Οικογενειακό Δικαστήριο«
- i Letland: »rajona (pilsētas) tiesa«
- i Litauen: »Lietuvos apeliacinis teismas«
- i Luxembourg: præsidenten for »tribunal d'arrondissement«
- i Ungarn: »megyei bíróság székhelyén működő helyi bíróság« og i Budapest »Budai Központi Kerületi Bíróság«
- i Malta: »Prim' Awla tal-Qorti Ċivili« eller »Qorti tal-Maġistrati ta' Ghawdex fil-gurisdizzjoni superjuri taghha«, eller i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt »Registratur tal-Qorti« efter fremsendelse fra »Ministru responsabbli għall-Gustizzja«
- i Nederlandene: »voorzieningenrechter van de rechtbank«
- i Norge: »tingrett«
- i Østrig: »Bezirksgericht«
- i Polen: »sąd okręgowy«

- i Portugal: »Tribunal de Comarca«
  - i Rumænien: »Tribunal«
  - i Slovenien: »okrožno sodišče«
  - i Slovakiet: »okresný súd«
  - i Schweiz:
    - a) såfremt der er tale om retsafgørelser vedrørende opfyldelse af pengekrav »juge de la mainlevée/Rechtsoffnungsrichter/giudice competente a pronunciare sul rigetto dell' opposizione«, efter procedu- ren i § 80 og 81 i *loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite/Bundesgesetz ueber Schuldbetreibung und Konkurs/legge federale sulla esecuzione e sul fallimento*
    - b) såfremt der er tale om retsafgørelser, der ikke vedrører opfyldelse af pengekrav »juge cantonal d'exequatur«/»compétent/zustaendiger«/kantonaler Vollstreckungsrichter«/»giudice cantonale«/»competente a pronunciare l'exequatur
  - i Finland: »käräjäoikeus/tingsrätt«
  - i Sverige: »Svea hovrätt«
  - i Det Forenede Kongerige:
    - a) i England og Wales: »High Court of Justice« eller i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, »Magistrates' Court« ved fremsendelse gennem »Secretary of State«
    - b) i Skotland: »Court of Session« eller i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, »Sheriff Court« ved fremsen- delse gennem »Secretary of State«
    - c) i Nordirland: »High Court of Justice« eller i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, »Magistrates' Court« ved fremsendelse gennem »Secretary of State«
    - d) i Gibraltar: »Supreme Court of Gibraltar« eller i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, »Magistrates' Court« ved fremsendelse gennem »Attorney General of Gibraltar«.
-

BILAG III

De retter, til hvilke der kan indgives appel efter konventionens artikel 43, stk. 2, er:

- i Belgien:
  - a) »tribunal de première instance«/»rechtbank van eerste aanleg«/»erstinstanzliches Gericht«, hvis afgørelsen appelleres af den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse
  - b) »cour d'appel«/»hof van beroep«, hvis afgørelsen appelleres af den, der har fremsat anmodningen
- i Bulgarien: »Апелативен съд — София«
- i Den Tjekkiske Republik: appelretten ved fremsendelse gennem distriktsdomstolen
- i Danmark: »landsretten«
- i Tyskland: »Oberlandesgericht«
- i Estland: »ringkonnakohus«
- i Grækenland: »Εφετείο«
- i Spanien: »Juzgado de Primera Instancia«, som afsagde den afgørelse, der gøres indsigelse mod, for at *Audiencia Provincial* kan udtale sig om appellen
- i Frankrig:
  - a) »cour d'appel« ved afgørelser om at imødekomme anmodningen
  - b) præsidenten for »tribunal de grande instance« ved afgørelser om at afvise anmodningen
- i Irland: »High Court«
- i Island: »héraðsdómur«
- i Italien: »corte d'appello«
- i Cypern: »Επαρχιακό Δικαστήριο« eller i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt »Οικογενειακό Δικαστήριο«
- i Letland: »Apgabaltiesa« ved fremsendelse gennem »rajona (pilsētas) tiesa«
- i Litauen: »Lietuvos apeliacinis teismas«
- i Luxembourg: »Cour supérieure de justice« som appelinstans i borgerlige sager
- i Ungarn: den lokale domstol ved den amtslige domstol (i Budapest den centrale distriktsdomstol i Buda); anken påkendes af den amtslige domstol (i Budapest hovedstadsdomstolen)
- i Malta: »Qorti ta' l-Appell« i henhold til fremgangsmåden i *Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili — Kap. 12* eller i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt af »ċitazzjoni« for »Prim' Awla tal-Qorti ivili jew il-Qorti tal-Maġistrati ta' Ghawdex fil-ġurisdizzjoni superjuri tagħha«
- i Nederlandene: »rechtbank«

- i Norge: »lagmannsrett«
  - i Østrig: »Landesgericht« ved fremsendelse gennem »Bezirksgericht«
  - i Polen: »sąd apelacyjny« ved fremsendelse gennem »sąd okręgowy«
  - i Portugal: »Tribunal da Relação«, er den kompetente domstol. Appel iværksættes ifølge gældende national lovgivning ved indgivelse af et appelskrift til den domstol, hvis afgørelse appelleres
  - i Rumænien: »Curte de Apel«
  - i Slovenien: »okrožno sodišče«
  - i Slovakiet: appelretten ved fremsendelse gennem den distriktsdomstol, hvis afgørelse appelleres
  - i Schweiz: »tribunal cantonal/Kantonsgericht/tribunale cantonale«
  - i Finland: »hovioikeus/hovrätt«
  - i Sverige: »Svea hovrätt«
  - i Det Forenede Kongerige:
    - a) i England og Wales: »High Court of Justice« eller i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, »Magistrates' Court«
    - b) i Skotland: »Court of Session« eller i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, »Sheriff Court«
    - c) i Nordirland: »High Court of Justice« eller i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, »Magistrates' Court«
    - d) i Gibraltar: »Supreme Court of Gibraltar« eller i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, »Magistrates' Court«.
-

BILAG IV

Afgørelser i appelsager kan i henhold til artikel 44 i konventionen anfægtes:

- i Belgien, Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien, Luxembourg og Nederlandene: ved kassationsappel
- i Bulgarien: »обжалване пред Върховния касационен съд«
- i Den Tjekkiske Republik: »dovolání« og »žaloba pro zmatečnost«
- i Danmark: ved appel til »højesteret« efter tilladelse fra »Procesbevillingsnævnet«
- i Tyskland: »Rechtsbeschwerde«
- i Estland: »kassatsioonkaebus«
- i Irland: ved appel vedrørende et retligt spørgsmål til »Supreme Court«
- i Island: ved appel til »Hæstiréttur«
- i Cypern: ved appel til højesteret
- i Letland: ved appel til »Augstākās tiesas Senāts« ved fremsendelse gennem »Apgabaltiesa«
- i Litauen: ved appel til »Lietuvos Aukščiausiasis Teismas«
- i Ungarn: »felülvizsgálati kérelem«
- i Malta: ingen yderligere appel til en anden ret; i forbindelse med en retsafgørelse om underholdspligt ved »Qorti ta' l-Appell« efter proceduren for appel i »kodiċi ta' Organizzazzjoni u Procedura Ċivili — Kap. 12«
- i Norge: ved appel til »Høyesterett«
- i Østrig: ved »Revisionsrekurs«
- i Polen: ved »skarga kasacyjna«
- i Portugal: ved appel vedrørende et retligt spørgsmål
- i Rumænien: ved »contestație în anulare« eller »revizuire«
- i Slovenien: ved appel til »Vrhovno sodišče Republike Slovenije«
- i Slovakiet: ved »dovolanie«
- i Schweiz: ved »recours devant le Tribunal fédéral«/»Beschwerde beim Bundesgericht«/»ricorso davanti al Tribunale federale«
- i Finland: ved appel til »korkein oikeus/högsta domstolen«
- i Sverige: ved appel til »Högsta domstolen«
- i Det Forenede Kongerige: ved én enkelt appel vedrørende et retligt spørgsmål.

BILAG V

Attest vedrørende retsafgørelser og retsforlig som omhandlet i artikel 54 og 58 i konventionen om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område

1. Domsstat
2. Ret eller kompetent myndighed, der har udstedt attesten
  - 2.1. Navn
  - 2.2. Adresse
  - 2.3. Tlf./fax/e-post
3. Ret, der har truffet retsafgørelsen/for hvilken retsforliget er indgået (*)
  - 3.1. Rettens art
  - 3.2. Rettens hjemsted
4. Retsafgørelsen/retsforliget (*)
  - 4.1. Dato
  - 4.2. Journalnummer
  - 4.3. Retsafgørelsens/retsforligets (*) parter
    - 4.3.1. Sagsøger(e)s navn(e)
    - 4.3.2. Sagsøgtes navn(e)
    - 4.3.3. Eventuelle andre parters navn(e)
  - 4.4. Dato for forkyndelse af det indledende processkrift i sagen, såfremt retsafgørelsen blev truffet over for en udebleven sagsøgt
  - 4.5. Domskonklusionen/retsforliget (*) er vedlagt denne attest
5. Navn på parter, som har haft fri proces

Retsafgørelsen/retsforliget (*) er eksigibel(t) i domsstaten (konventionens artikel 38 og 58) over for:

Navn

Udfærdiget i ..., den ...

Underskrift og/eller stempel ...

_____

(*) Det ikke relevante overstreges.

BILAG VI

Attest vedrørende officielt bekræftede dokumenter som omhandlet i artikel 57, stk. 4, i konventionen om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område

1. Udstedelsesstaten
2. Kompetent myndighed, der har udstedt attesten
  - 2.1. Navn
  - 2.2. Adresse
  - 2.3. Tlf./fax/e-post
3. Myndighed, der har bekræftet dokumentet
  - 3.1. Myndighed, der har været involveret i udstedelsen af det officielt bekræftede dokument (hvis relevant)
    - 3.1.1. Myndighedens navn og betegnelse
    - 3.1.2. Myndighedens hjemsted
  - 3.2. Myndighed, der har registreret det officielt bekræftede dokument (hvis relevant)
    - 3.2.1. Myndighedens art
    - 3.2.2. Myndighedens hjemsted
4. Det officielt bekræftede dokument
  - 4.1. Beskrivelse af dokumentet
  - 4.2. Dato
    - 4.2.1. For dokumentets udstedelse
    - 4.2.2. For dokumentets registrering (hvis anden dato)
  - 4.3. Journalnummer
  - 4.4. Dokumentets parter
    - 4.4.1. Kreditors navn
    - 4.4.2. Debitors navn
5. Den eksigible forpligtelse fremgår af den ekstraktudskrift, som er vedlagt denne attest.

Det officielt bekræftede dokument er eksigibelt over for debitor i udstedelsesstaten (konventionens artikel 57, stk. 1).

Udfærdiget i ..., den ...

Underskrift og/eller stempel ...

BILAG VII

De konventioner, der erstattes i henhold til artikel 65 i konventionen, er navnlig følgende:

- Traktaten mellem Schweiz og Spanien om Gensidig Fuldbyrkelse af Domme i Civile og Kommercielle Sager, undertegnet i Madrid den 19. november 1896
  - Konventionen mellem Den Tjekkoslovakiske Republik og Schweiz om anerkendelse og fuldbyrkelse af retsafgørelser med tillægsprotokol, undertegnet i Bern den 21. december 1926
  - Konventionen mellem Schweiz og Det Tyske Rige om Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Retsafgørelser og Voldgiftskendelser, undertegnet i Bern den 2. november 1929
  - Konventionen mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Domme, undertegnet i København den 16. marts 1932
  - Konventionen mellem Schweiz og Italien om Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Retsafgørelser, undertegnet i Rom den 3. januar 1933
  - Konventionen mellem Sverige og Schweiz om Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Retsafgørelser og Voldgiftskendelser, undertegnet i Stockholm den 15. januar 1936
  - Konventionen mellem Schweiz og Belgien om Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Retsafgørelser og Voldgiftskendelser, undertegnet i Bern den 29. april 1959
  - Konventionen mellem Østrig og Schweiz om Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Retsafgørelser, undertegnet i Bern den 16. december 1960
  - Konventionen mellem Norge og Det Forenede Kongerige om Gensidig Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Domme i Civile Sager, undertegnet i London den 12. juni 1961
  - Konventionen mellem Norge og Forbundsrepublikken Tyskland om Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Domme og Eksigible Dokumenter i Civile og Kommercielle Sager, undertegnet i Oslo den 17. juni 1977
  - Konventionen mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Afgørelser om Privatretlige Krav, undertegnet i København den 11. oktober 1977 og
  - Konventionen mellem Norge og Østrig om Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Retsafgørelser i Civile Sager, undertegnet i Wien den 21. maj 1984.
-

BILAG VIII

De sprog, der henvises til i konventionens artikel 79 er: bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, irsk, islandsk, italiensk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, norsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekisk, tysk og ungarsk.

BILAG IX

De stater og regler, der henvises til i artikel II i protokol nr. 1, er følgende:

- Tyskland: § 68, 72, 73 og 74 i civilprocesloven (*Zivilprozeßordnung*) vedrørende procesunderretninger
  - Østrig: § 21 civilprocesloven (*Zivilprozeßordnung*) vedrørende procesunderretninger
  - Ungarn: § 58-60 i civilprocesloven (*Polgári perrendtartás*) vedrørende procesunderretninger
  - Schweiz, med hensyn til de kantonen, hvis gældende civilproceslov ikke rummer bestemmelser om den kompetence, der henvises til i artikel 6, stk. 2, og artikel 11 i konventionen: de relevante bestemmelser om procesunderretninger (*litis denuntiatio*) i den gældende civilproceslov.
-